

**INFORMACIJA O PREDUZETIM I PLANIRANIM AKTIVNOSTIMA NA
IMPLEMENTACIJI ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI
STRANACA U DIJELU PRIHVATA I SMJEŠTAJA STRANACA KOJI TRAŽE
MEĐUNARODNU ZAŠTITU**

jun 2019. godine

UVOD

Posvećenost Crne Gore poštovanju međunarodnih standarda iz oblasti međunarodne zaštite, posebno unaprijeđenjem ove oblasti, između ostalog, ogleda se i u donošenju novog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, čija primjena je počela 01. januara 2018. godine, i podzakonskih akata za njegovu implementaciju, koji je komplementaran zajedničkom sastavu koji se temelji na potpunoj i inkluzivnoj primjeni Ženevske konvencije - Zajednički evropski sistem azila (CEAS), čiji je cilj obezbjeđivanje pravednog i čovječnog postupanja sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu, usklađivanje sistema azila i umanjivanja razlika među državama članicama na osnovu obavezujućih zakona, kao i jačanje praktične saradnje među nacionalnim organima nadležnim za ovu oblast i spoljne dimenzije azila.

Direktiva o uslovima prijema Evropskog parlamenta i Savjeta usvojena je 2013. godine. Direktiva o uslovima prijema ima za cilj da obezbijedi bolje i usaglašene standarde uslova prijema širom Evropske Unije. Obezbjeduje da stranci koji traže međunarodnu zaštitu imaju pristup stanovanju, hrani, odjeći, zdravstvenoj zaštiti, obrazovanju za maloljetnike i pristupu zapošljavanju pod određenim uslovima. Pored gore pomenutih odredbi, Direktiva takođe daje posebnu pažnju ugroženim licima, posebno maloljetnicima bez pratnje i žrtvama mučenja. Države članice moraju, između ostalog, sprovoditi individualnu procjenu kako bi identifikovale posebne potrebe prijema ugroženih osoba i osigurale da ugroženi stranci mogu pristupiti medicinskoj i psihološkoj podršci. Ona takođe uključuje pravila koja se odnose na pritvor lica koja traže azil, obezbjeđujući da se njihova osnovna prava u potpunosti poštuju.

Direktiva o uslovima prijema i dalje ostavlja znatan stepen diskrecije da definiše šta predstavlja adekvatan životni standard i kako to treba postići. Stoga uslovi prijema i dalje znatno variraju između država članica kako u pogledu organizovanja sistema prijema, tako i u pogledu standarda koji se obezbjeđuje ovim licima.

Tokom migracione krize 2015. godine Evropska agenda za migracije dodatno je naglasila značaj jasnog sistema za prijem stranaca koji traže međunarodnu zaštitu kao dio jake zajedničke evropske politike o azilu i migraciona kriza dovela je do potrebe da se obezbijedi veća konzistentnost u uslovima prijema širom EU i potrebu da se bolje pripremi za suočavanje sa velikim prilivima migracija.

Crna Gora je u svoj nacionalni sistem transponovala upravo te pravne instrumente kojima se utvrđuju zajednički visoki standardi i snažnija saradnja da bi se obezbijedilo da se sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu postupa jednako, u sklopu pravednog i djelotvornog sistema, bez obzira na to gdje podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu.

U cilju stvaranja uslova za punu implementaciju Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, izvršene su izmjene i dopune Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, kojom je propisano da Ministarstvo unutrašnjih poslova vrši poslove uprave koji se, između ostalog, odnose i na prihvata i smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Centru za prihvata ili drugom objektu za smještaj.

Takođe, krajem 2018. godine izmijenjena je Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave u Crnoj Gori. Po novoj organizaciji i načinu rada državne uprave, a u cilju stvaranja pretpostavki za punu integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom u crnogorsko društvo, poslovi koordinacije u ostvarivanju zakonom propisanih prava, kao i pomoć u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru, u skladu sa obavezama utvrđenim ugovorom o readmisiji, koje je do sada vršila Uprava za zbrinjavanje izbjeglica, preći će u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

U tom smislu, preuzimanjem ovih nadležnosti od Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstvo unutrašnjih poslova je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u okviru Direktorata za građanska stanja i lične isprave, formiralo organizacione jedinice – Direkciju za prihvata i smještaj stranaca koji traže međunarodnu i Direkciju za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji.

I pored propisane zakonske obaveze za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj gori i stranaca kojima je u Crnoj gori odobrena međunarodna zaštita, nema dovoljno sredstava za ovu obavezu

AKTUELNA SITUACIJA O KAPACITETIMA PRIJEMA I PRIHVATA U CENTRU ZA PRIHVAT

Visoka stopa nezaposlenosti i siromaštva, ali odnedavno i posljedice ratnih zbivanja, prije svega u Siriji gdje je građanski rat prouzrokovao masovni egzodus stanovništva, kao i rušenje režima u Libiji, izazvali su masovniji priliv izbjeglica zabilježen i na Balkanu. Iako je Crnu Goru, u najvećoj mjeri, tada zaobišla migraciona kriza, sada je situacija nešto drugačija.

Širenje migracionih tokova snažno utiče na društvenu, ekonomsku i političku klimu, pa je i Crna Gora svoju migracionu i integracionu politiku prilagodila savremenim procesima globalizacije. U tom smislu, normativni i institucionalni okvir iz ove oblasti je u Crnoj Gori zaokružen donošenjem novih propisa i uspostavljanjem relevantnih službi.

Centar za prihvata koji je lociran u Spužu, a zvanično počeo sa radom februara 2014. godine, ima smještajne kapacitete od 80 mjesta. Projektovan je od strane Društva sa ograničenom odgovornošću za projektovanje, inženjering, prostorno planiranje i konsalting „ČIPP-Čovjek i prostor“ iz Podgorica sa prizemljem + sprat. Na spratnom dijelu objekta se nalaze prostorije namijenjene za smještaj. Ostale površine su

namijenje na sljedeće sadržaje: kancelarijski prostor, ambulantu za pružanje zdravstvenih usluga, restoran sa kuhinjom, sanitarne prostorije, vešeraj, prostor za kulturne aktivnosti, igraonica i ostalo, dok je spoljni prostor, pored parkinga obogaćen terenima namijenjim za sportske aktivnosti i igru.

Novi migracioni talas, tzv. „Obalna ruta“, ovog puta nije zaobišao Crnu Goru, pa je tokom 2018. godine ukupno novoprimljeno na prihvrat 4.570 stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, od čega je 2424 lica zbrinjavano u Centru za prihvrat. Usljed nedovoljnih smještajnih kapaciteta kojima raspolaže Centar za prihvrat, javila se potreba da se ovim licima pravo na prihvrat i smještaj obezbijedi kroz alternativni smještaj, pa je tokom 2018. godine 2146 lica bilo smješteno u alternativnom smještaju. Alternativni smještaj je obezbijeđen sa kapacitetom do 150 mjesta, zakupom objekata od fizičkih lica.

UTROŠAK SREDSTAVA ZA ALTERNATIVNI SMJEŠTAJ STRANACA KOJI TRAŽE MEĐUNARODNU ZAŠTITU

U alternativnom smještajnom prostoru, kojim raspolaže privredno društvo „VELMA“ D.O.O. Podgorica, može biti smješteno do 200 lica. Predmetni prostor je pansioniskog tipa, sa namjenom pružanja usluga smještaja i ishrane lica.

2018. godina

Za 2018. godinu, sredstva utrošena za alternativni smještaj stranca koji traže međunarodnu zaštitu, iznosila su **382.035,85 €.**

2019. godina

Januar	-	65.000 €
Februar	-	64.400 €
Mart	-	95.900 €
April	-	130.450 €
Maj (do 10. maja)	-	44.300 €

Do sada utrošeno u 2019. godini **400.050. €**

Na dan 10.05.2019. godine, nedostajuća sredstva iznose **145.050. €**

Do kraja godine, shodno dosadašnjem trendu, očekuje se utrošak još oko **850.000 €.**

Očekivani troškovi, na nivou budžetske 2019. godine, iznose oko **1.250.000 €.**

Navedena sredstva se odnose samo na očekivane troškove alternativnog smještaja. Istovremeno Vas informišemo da se Ministarstvo unutrašnjih poslova aktom broj: 401/19-18255/1 od 09.04.2019.godine, obratilo Ministarstvu finansija zahtjevom za obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Tekuće budžetske reserve u iznosu od 800.000,00 eura, urađene na osnovu dostupnih podataka u tom momentu, kao i to

da do danas nijesmo dobili odgovor na dostavljeni zahtjev. Ovdje je bitno istaći da je i prilikom usaglašavanja Zahtjeva za budžetskim sredstvima za 2019. godinu, resorno ministarstvo bilo upoznato sa činjenicom da predložena sredstva neće biti dovoljna za obezbjeđivanje alternativnog smještaja stranaca koji traže međunarodnu zaštitu.

Posebno je zabrinjavajuće što se navedena, a znatno velika sredstva, izdvajaju samo za alternativni smještaj, ne računajući pri tom sredstva koja se izdvajaju za troškove smještaja i ishrane u Centru za prihvata, sa kapacitetom od 104 mjesta.

Za troškove ishrane u Centru za prihvata, za 2018. godinu, utrošena su sredstva u iznosu od 78.495,20 €, a za prva četiri mjeseca 2019. godine 32.518,18 €. Takođe, troškovi za električnu energiju u Centru za prihvata, za 2018. godinu, iznosili su 42.210,00 €.

Takođe, izdvajaju se sredstva na mjesečnom nivou za novčanu pomoć, smještaj i integraciju stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori.

Tokom 2018. godine bivša Uprava za zbrinjavanje izbjeglica kao organ državne uprave nadležan za poslove smještaja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom isplatila je;

- za septembar 1 novčanu pomoć za smještaj u iznosu 120 eura
- za oktobar 1 novčanu pomoć za smještaj u iznosu 120 eura
- za novembar 1 novčanu pomoć za smještaj u iznosu 120 eura
- za decembar 5 novčanih pomoći za smještaj u iznosu 120 eura

Odredbom člana 77 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti propisano je da se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbijedi smještaj.

Ukupno isplaćena sredstva za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u 2018. godini iznose 960 eura. U 2019. godini UNHCR je vršio isplate za plaćanje smještaja licima kojima je odobrena međunarodna zaštita i to na sledeći način: Za period od 01.01.2019-30.06.2019. godine pomoć je isplaćena za 6 jednočlanih porodica po 120 eura mjesečno, za 1 dvočlanu porodicu po 250 eura mjesečno. Za period april-jun isplaćene su pomoći za 3 jednočlane porodice po 120 eura mjesečno. Ukupan iznos utrošenih sredstava UNHCR-a za smještaj stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita, za 6 mjeseci 2019. godine, iznosio je 6900 eura.

Takođe, zdravstveni i bezbjednosti aspekti u alternativnom smještaju (Hotel „Start“ – Konik) nijesu na zadovoljavajućem nivou, te je u tom smislu potrebno preduzeti aktivnosti kako bi isti bili podignuti na veći nivo.

U cilju jačanja postojećih smještajnih kapaciteta izvršeno je instaliranje četiri mobilna objekata (sa kapacitetima od po 6 kreveta) u krugu Centra za prihvata koji su donirani od strane UNHCR-a, a kojima su se obezbijedila dodatna 24 mjesta za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu. Takođe, instalirana su i dva mobilna objekta namijenjena za sanitarne potrebe čiju adaptaciju je izvršio UNHCR. Kako bi se obezbijedila potpuna funkcionalnost ovih objekata, pored priključaka na elektro, kanizacionu i vodovodnu mrežu, Ministarstvo unutrašnjih poslova je obezbijedilo opremu za smještajne jedinice u vidu kreveta, dušeka, natkasni, ćebadi, jastuka i posteljine.

Budući da su i ovi kapaciteti nedovoljni, a posebno imajući u vidu činjenicu da međunarodno pravo apsolutno zabranjuje prinudno vraćanje bilo koga na teritoriju gdje mu prijete opasnost po život ili gdje bi mogao da bude žrtva mučenja ili zlostavljanja – ta zabrana, koja ima snagu jus cogens, odnosno imperativnih normi od kojih odstupanje nije dozvoljeno bez obzira na okolnosti, to je Ministarstvo unutrašnjih poslova u obavezi da obezbijedi dodatne smještajne kapacitete i time obezbijedi puno poštovanje izbjegličkog prava pod svojom jurisdikcijom.

Od početka 2018. godine opština Pljevlja se nalazi na trasi kretanja migranata i izbjeglica iz zemalja Azije, Afrike, i Bliskog Istoka prema zapadnoj Evropi. Formiran je Radni tim za praćenje migrantske krize u opštini Pljevlja, koji sačinjavaju predstavnici svih relevantnih institucija u opštini. Radni tim je zadužen za koordinisane aktivnosti zasnovane na partnerskom odnosu radi smanjenja i zaustavljanja nezakonitog prolaska migranata duž granica, sprječavanje krijumčarenja ljudi i jačanje bezbjednosti svih građana, kroz razmjene informacija i stalno praćenje situacije u oblastima socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i bezbjedonosne situacije.

NVO „Bona Fide“ Pljevlja, od februara 2018. godine podržava strance koji traže međunarodnu zaštitu, a koji prolaze ka granici BiH, od maja 2019. IOM i UNHCR podržavaju „Bona Fide“. Posebnu ulogu u procesu podrške pruža Granicna policija i zdravstvene službe u Pljevljima.

Od početka 2019. godine povećan je priliv migranata, izbjeglica a među njima ranjivih grupa (žena i djece), u opštinu Pljevlja, koji su u tranzitu prema Bosni i Hercegovini i dalje prema zemljama Zapadne Evrope. Opština Pljevlja je tokom 2018. g. za potrebe migranata (smještaj hrana i ostalo), izdvojila iz tekuće budžetske rezerve 4.350 eura. Za prva četiri mjeseca 2019. godine izdvojeno je preko 1.000 eura. Opština Pljevlja nema u budžetu posebnu stavku za ove namjene. Shodno trenutnim dešavanjima, cilj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori je da izađu iz Crne Gore, a ne da učestvuju u postupku, što i čine, preko Pljevalja, tako da se određeno vrijeme zadržavaju u ovoj opštini. Imajući u vidu da Ministarstvo unutrašnjih poslova nema instrumente (nema organizacionu jedinicu) da upravlja migracijama u ovoj opštini, te da je Uprava policije pokriva bezbjedonosne aspekte ove problematike, u tom smislu lokalna samouprava preduzima većinu aktivnosti koje se odnose na ovu problematiku u opštini Pljevlja.

Ranjive grupe žene, djeca, starija, bolesna i povrijeđena lica se smještaju u hostelu/hotelu koji obezbjeđuje Opština Pljevlja, ukoliko oni nisu u mogućnosti da sami plate smještaj, dok hranu, obuću, odjeću i ostale potrebe pruža „Bona Fide“. Dio žena i djece dobija kompletnu uslugu u „Bona Fide“, prije svega porodice koje se vraćaju sa BiH granice.

IOM je od februara 2019. angažovao jednog službenika koji podržava migrante i relevantne institucije u Pljevljima 24/7. IOM takođe vrši nabavku osnovnih namirnica na mjesečnom nivou, za potrebe „Bona Fide“ i prikuplja podatke o broju migranata/stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori, a koji borave u Pljevljima.

U skladu sa tim, za lica koja nemaju sredstava da sama obezbijede smještaj, izdvajaju sredstva iz lokalnog budžeta kako bi bio obezbijeđen prihvrat ovim licima.

Kako bi problem smještaja ovih lica bio riješen, a po predlogu Radnog tima u ovoj opštini, jedino realno rješenje je da Vojska Crne Gore ustupi objekte opštini Pljevlja i da se isti adaptiraju i prilagode ovoj namjeni, na koji način kretanje migranata ne bilo bez kontrole.

Iako je Crna Gora, u ovom trenutku, zemlja sa velikim brojem migranata u tranzitu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, ipak nije fokusirano samo na organizovanje prihvatnih centara za kratko zadržavanje, već postoji potreba da se obezbijedi adekvatan prihvati i za duža zadržavanja, sa intencijom da budžet bude oslobođen takvog nepredviđenog troška.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Kako bi se riješio problem nedostatka smještajnih kapaciteta za strance koji traže međunarodnu zaštitu, Ministarstvo unutrašnjih poslova razmutilo je opcione mogućnosti, a posebno uvažavajući bezbjednosne potrebe i razvojne interese Crne Gore, s jedne strane i potrebe poštovanja univerzalnih ljudskih prava i sloboda, u kontekstu migracija, s druge strane. U tom smilu, kao najoptimalnije rješenje predlaže se eventualna kupovina zemljišne parcele koja se graniči sa kompleksom Centra za prihvat i rekonstrukcija objekta na način da se umjesto postojećeg ravnog krova projektuje i izradi polusprat ili potkrovlje. Takođe, započete su aktivnosti na realizaciji projekta „Rekonstrukcija karaule Božaj“ čime će se dodatno stvoriti uslovi za adekvatan prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu.

Kupovina zemljišne parcele

Uvažavajući činjenicu da se značajna finansijska sredstva troše na zakup alternativnog smještaja stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, Ministarstvo unutrašnjih poslova dobilo je ponudu od vlasnika zemljišne parcele, površine od 5443 m², koja se graniči sa kompleksom Centra za prihvat, po cijeni od 25,00 €/m². Shodno listu nepokretnosti za katastarsku opštinu Grbe, gdje se i nalazi ova parcela, i propisima koji regulišu prostorno urbanističko planiranje utvrđeno je da navedeno zemljište nije urbanizovano, već je u statusu poljoprivrednog zemljišta, tako da u ovom trenutku nije moguće izvoditi građevinske radove na istoj. Kao prelazno rješenje, a do izmjena Prostorno urbanističkog plana za ovu oblast, opciono je moguće postavljanje privremenih mobilnih objekata namijenjenih smještajnim kapacitetima i pratećih sadržaja namijenjenih kulturnim, sportskim i sličnim aktivnostima, do stvaranja uslova za trajno rješenje izgradnjom tvrdog objekta. U ovom trenutku to bi bilo optimalno rješenje, jer u okviru Centra za prihvat nema prostora, imajući u vidu da su postavljene 4 kućice na dijelu sportskog terena Centra, te stoga nema ni prilaza, a posebno imajući u vidu svakodnevni boravak preko sto lica u istom, što stvara utisak gužve i preopterećenosti. Ovo posebno, jer imamo u vidu postojeće kontejnere koji su trenutno locirali u Maslinama (oko 80 kontejnera), koji bi mogli da se adaptiraju za ove namjene. Adaptacija jednog kontejnera okvirno iznosi oko 2.000 eura, a mjesečni troškovi koji se izdvajaju za alternativni smještaj premašuju 100.000 €.

PREDLOG: Kupiti parcelu, adaptirati i instalirati 10 kontejnera na toj parceli, čime će se stvoriti dodatni smještajni kapaciteti za još 60 lica, a na ostalom dijelu parcele, stvoriti uslove za sporske i kulturne aktivnosti. Na ovaj način ukupni smještajni kapaciteti Centra za prihvat bi bili 164 mjesta.

Rekonstrukcija objekta „Centar za prihvata“

Tokom 2010. godine, Direkcija javnih radova, angažovala je „ČIPP Čovjek i prostor“ D.O.O za projektovanje, inženjering, prostorno planiranje i konsalting - Podgorica koje je izradilo planski dokument i projekat objekta Centra za prihvata u Spužu. Kako trenutna migraciona kriza stvara potrebu da se dodatno prošire smještajni kapaciteti za strance koji traže međunarodnu zaštitu, ovo Ministarstvo angažovalo je navedeni Biro za projektovanje, odnosno odgovornog planera ovog Biroa, koji je izvršio procjenu mogućnosti rekonstrukcije objekta na način da se umjesto postojećeg ravnog krova projektuje polusprat, odnosno potkrovlje, u smještajnom dijelu i proširenje u dijelu restorana. U skladu sa pravilima za izgradnju i rekonstrukciju objekata utvrđeno je da postoje uslovi za rekonstrukciju postojećeg objekta i da je moguće sačiniti projektnu dokumentaciju kako bi se otpočelo sa realizacijom rekonstrukcije objekta na ovaj način. Navedeno bi znatno uticalo na povećanje postojećih smještajnih kapaciteta i gabaritnosti restorana koji je i u ovom trenutku prilično skroman za opsluživanje velikog broja stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, budući da se svakodnevno sprema hrana za po tri obroka. Ovaj Biro je izvršio procjenu potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju ove aktivnosti i dostavio ovom ministarstvu predračun u iznosu od 170.000 €. Ministarstvo unutrašnjih poslova je uputilo zahtjev nadležnoj službi opštine Danilovgrad (Sekretarijatu za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine) i pribavilo urbanističko – tehničke uslove za rekonstrukciju objekta i angažovalo navedeni Biro za izradu projekta.

PREDLOG: Obezbijediti sredstva u iznosu od 200.000 € za podizanje sprata i proširenje restorana, čime će se stvoriti uslovi za dodatne smještajne kapacitete za još 50 mjesta, te bi sa prethodno pomenutih 164 ukupni smještajni kapaciteti Centra za prihvata bi bili 214 mjesta.

Rekonstrukcija karaule „Božaj“

Početkom 2018. godine detaljno je razmatran međunarodno priznati okvir koji se odnosi na ljudska prava migranata i izbjeglica, uzevši u obzir kako sveobuhvatan skup obavezujućih instrumenata ljudskih prava i njima srodnih, tako i pravno neobavezujuće standarde najboljih praksi i principa i utvrđeno je da je potrebno unaprjeđenje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova i obezbjeđivanje pomoći i zaštite migranata i stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori sredstvima za odgovorno i pravedno upravljanje migracijama koja su otporna na buduće promjene.

U martu 2018. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova apliciralo je za sredstva IPA 2018 Projektom „Migracioni centar – Integrisano upravljanje migracionim tokovima“. Izvršena je ekspertiza finansijskog proračuna sredstava potrebnih za rekonstrukciju Karaule Božaj od strane IOM eksperta – 872.000,00 €.

Odobrena su sredstva u iznosu od 400.000 €.

U budućem Migracionom centru planirano je da budu smještene sljedeća lica:

1. Lica koja izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca - Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja

državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.

2. Lica koja su izgubila pravo na smještaj u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca - Vulnerabilne grupe kojima je, usled specifične razlike u odnosu na dominantnu populaciju, potrebna dodatna podrška u skladu sa standardima njihove zaštite.

3. Migranti koji ne žele da zatraže međunarodnu zaštitu, a ne mogu biti vraćeni u zemlju porijekla (non-refoulement) - rješavanje pitanja izbjeglica i migranata i njihovog prihvata vrlo je važno, ne samo sa društvenog i političkog aspekta, već ima i značajnu humanu dimenziju, te u skladu sa tim Crna Gora insistira na dosljednoj primjeni ovog načela.

Ministarstvo unutrašnjih poslova apliciralo je za nedostajuća sredstva iz Kapitalnog budžeta za 2019. godinu u iznosu od 472.000,00 €, međutim prema procjenama Urave za javne radove, ovaj projekat nije ni kandidovan.

30. aprila 2018. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova uputilo je zahtjev Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, po instrukciji MORT-a, zahtjev za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova. Imajući u vidu činjenicu da se ovaj objekat nalazi u koridoru zaštitnog pojasa postojećeg Magistralog puta Podgorica-Božaj, to je ovaj postupak obustavljen do izmjena Prostorno urbanističkog plava Glavnog grada Podgorice.

17. avgusta 2018. godine održan je sastanak sa ministrom Ministarstva održivog razvoja i turizma, na kojem je data instrukcija da je potrebno u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata pristupiti izradi izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, imajući u vidu da su objekti karaule "Božaj" u zoni koridora, te se ne može vršiti rekonstrukcija istog.

05. septembra 2018. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova dalo je zvanične primjedbe na PUP i to u sljedećem dijelu: da se za postojeće objekte u okviru karaule „Božaj“, prikazane na grafičkim priložima, predvidi mogućnost rekonstrukcije u smislu povećanja zauzetosti i izgrađenosti ili mogućnosti izgradnje novih objekata, kroz izmjenu namjene Plana i suženje zaštitnog pojasa postojećeg Magistralog puta Podgorica-Božaj, koji je već rekonstruisan, jer se radi o objektu od intresa za bezbjednost, a za čiju rekonstrukciju su obezbijeđena sredstva iz IPA fondova, a nedostajuća planirana iz Kapitalnog Budžeta Crne Gore za 2020. godinu.

U martu 2019. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova ponovo je apliciralo za sredstva iz Kapitalnog budžeta za 2020. godinu u iznosu od 472.000,00 €.

Ministarstvo unutrašnjih poslova i Međunarodna organizacija za migracije (IOM) dobili su sredstva za opremanje kontejnerskog naselja, kroz projekat kroz koji su već opredijeljena sredstva i za izradu projekta za rekonstrukciju karaule "Božaj". I pored toga što su sredstva opredijeljena, sa kojima će raspolagati IOM, nije moguće otpočeti izradu projekta, jer su potrebni urbanističko tehnički uslovi. Ukoliko se na vrijeme ne uradi projekat, prema raspoloživim informacijama, neće biti isplaćena sredstva iz IPA 2018.

PREDLOG: Ubrzati aktivnosti na izradi izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, i da se postojeći objekti u okviru karaule „Božaj“, izmjesti iz zone koridora, kroz suženje zaštitnog pojasa postojećeg Magistralog puta

Podgorica-Božaj, kako bi se dobili urbanističko-tehnički uslovi i otpočelo sa realizacijom projekta, a što je uslov za isplatu sredstava iz IPA 2018 u iznosu od 400.000 eura.

Prelazno rješenje – kontejnersko naselje

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova aplicirala je za sredstva od Evropskih fondova (iznos oko 200.000 eura) radi formiranja Privremenog tranzitnog centra – Kontejnersko naselje, do adaptacije karaule, kroz aktivnosti postavljanja kontejnera na sportskom terenu karaule “Božaj”. Na ovaj način stvoriće se uslovi za smještaj još 60 lica, a očekuje se skora realizacija ovog projekta. Od strane IOM-a su sprovedene sljedeće aktivnosti na realizaciji ovog projekta:

- Izvršeno je ispitivanje stanja i kapaciteta postojeće elektro mreže u okviru karaule. Izveštajem o ispitivanju konstatovano je da je neophodno zameniti napojne kablove i uraditi nove priključke.
- U skladu sa ispitivanjem elektro mreže urađena je zamjena kablova, izrada novih priključaka za postojeće objekte i za kontejnerski dio centra;
- Sprovedeno je čišćenje platoa i odvoz cjelokupnog otpada sa platoa na kome je planirano postavljanje kontejnera;
- Raspisan je tender i izabran je izvođač radova koji treba da izvrši radove na povezivanju kontejnera na struju i vodu, instalira rasvjetu i uradi rampu za ulaz vozila na plato. Obavljanje ovih radova se planira u narednih 20 dana;
- Obavljeno istraživanje tržišta i pronađen je način za snabdijevanje kontejnerskog centra vodom povezivanjem pumpama sa postojećim rezervoarom;
- Raspisan je tender za nabavku kontejnera za tranzitni centar;
- Urađeno je geodetsko snimanje terena – parcele karaule sa svim postojećim objektima. Geodetski snimak predstavlja osnovu za izradu projekta budućeg tranzitnog centra čvrste gradnje;
- Raspisan je tender za izbor projektanta za izradu projekta budućeg tranzitnog centra;
- Na sastanku sa predstavnicima MUP-a i Uprave za javne nabavke dogovoreno je da Uprava za javne nabavke predloži firmu koja će obaviti građevinske radove koji su u vezi sa postavljanjem uređaja za prečišćavanje otpadnih voda za kontejnerski dio centra. Firma Crna Gora put je naknadno kontakirala IOM, i napravljen je načelni dogovor da će oni donirati prethodno pomenute radove;
- Projektom je planirana i nabavka namještaja i osnovne opreme za kontejnere;
- Nabavka dva laptop računara za potrebe registracije migranata;
- Do završetka projekta (decembar 2019.) na projektu će biti angažovana 4 člana Mobilnog tima IOM-a kako bi pružili asistenciju migrantima i relevantnim institucijama.

Ministarstvo unutrašnjih poslove je u obavezi da nabavi uređaj za prečišćavanje otpadnih voda za kontejnerski dio centra kao i obavezu da uklone dva kontejnera sa platoa gde je planirano formiranje kontejnerskog centra.

Opština Pljevlja – adaptacija objekata Vojske CG

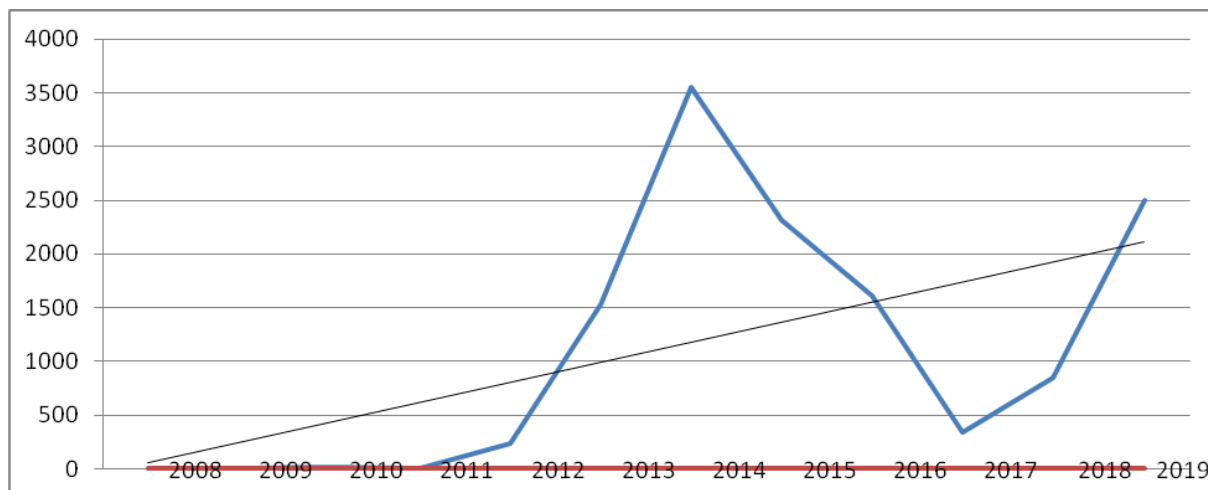
U slučaju većeg priliva migranata u opštinu Pljevlja, za šta postoje indikacije, nema adekvatnog odgovora. Prema najavama iz različitih izvora, postoji mogućnost da se kretanje migranata intenzivnije nastavi prema zapadnoj Evropi, što neće zaobići ni Crnu Goru. Rješenje bi svakao podrazumijevalo pronalazak adekvatnog prostora u državnom vlasništvu koji bi bio adaptiran i prilagođen smještaju migranata. Jedno od

rješenja su objekti koji su bila imovina Vojske Crne Gore - kasarne u Pljevljima, a koji su u pravnom postupku promjene vlasništva na Opštinu Pljevlja. Objekti su fizički odvojeni od objekata koje koristi Vojska Crne Gore.

PREDLOG: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Opština Pljevlja da formiraju tim za procjenu raspoloživih objekata i finansijskih sredstava za adaptaciju istih koji bi se koristili za privremeni smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori na teritoriji opštine Pljevlja.

STATISTIKA O BROJU PODNIJETIH ZAHTEJEVA ZA MEĐUNARODNU ZAŠTITU U CRNOJ GORI

2007.	3
2008.	7
2009.	20
2010.	9
2011.	239
2012.	1529
2013.	3554
2014.	2312
2015.	1611
2016.	335
2017.	849
2018.	3104
2019.	837
UKUPNO	14409

STATISTIČKI PRIKAZ BROJA STRANACA KOJI TRAŽE MEĐUNARODNU ZAŠTITU U CRNOJ GORI KOJIMA JE OBEZBIJEĐEN PRIHVAT TOKOM 2018. I 2019. GODINE, RAZVRSTAN PO MJESECIMA

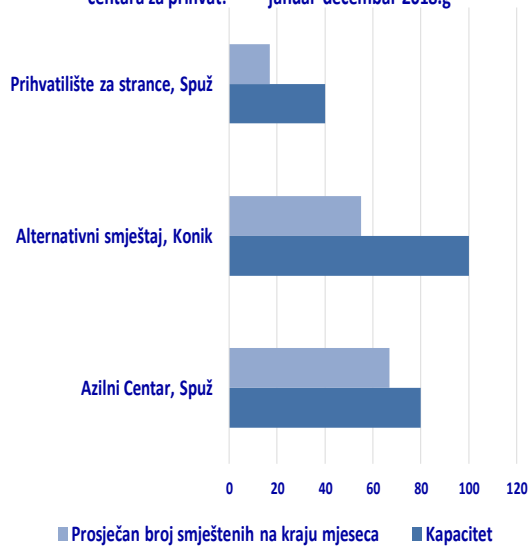
MJESEC 2018. GODINE	CENTAR ZA PRIHVAT	ALTERNATIVNI SMJEŠTAJ
Januar	106	75
Februar	146	2
Mart	222	233
April	466	164
Maj	476	176
Jun	268	128
Jul	157	468
Avgust	115	529
Septembar	147	245
Oktobar	292	540
Novembar	241	343
Decembar	167	141
Ukupno	2803	3044
5847		

MJESEC 2019. GODINE	CENTAR ZA PRIHVAT	ALTERNATIVNI SMJEŠTAJ
Januar	161	162
Februar	269	448
Mart	342	560
April	160	605
Ukupno	932	1775
2707		

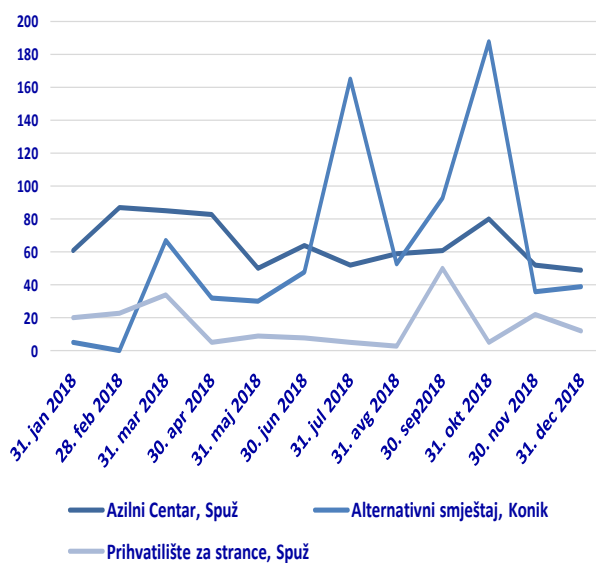
**STATISTIKA O BROJU SMJEŠTENIH STRANACA KOJI TRAŽE
MEĐUNARODNU ZAŠTITU U CRNOJ GORI, NA DNEVNOM NIVOU ZA 2018.
GODINU**

U toku 2018.g., na dnevnom nivou, prosječno 145 migranata je koristilo smještajne kapacitete obezbijedene od strane crnogorskih institucija.

Osnos između broja smještenih migranata i smještajnih kapaciteta centara za prihvatanje: januar-december 2018.g

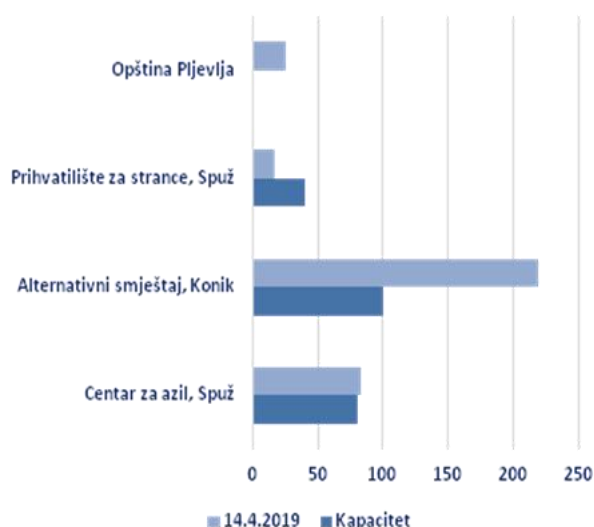
Migranti koji koriste smještajne kapacitete: januar-december 2018.g

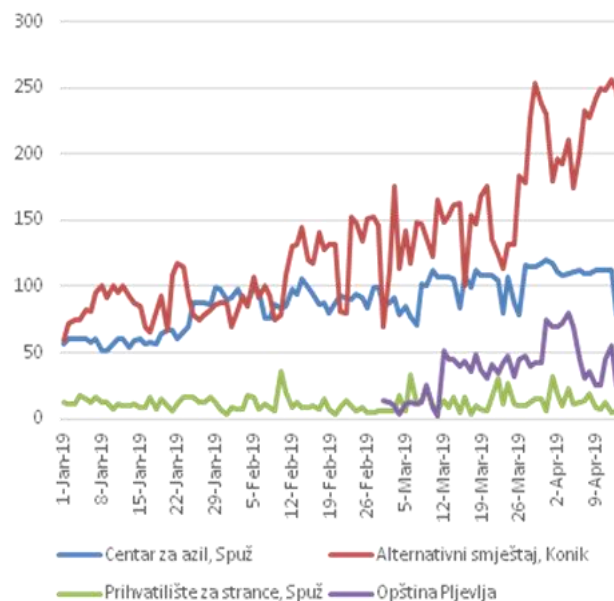
STATISTIKA O BROJU SMJEŠTENIH STRANACA KOJI TRAŽE MEĐUNARODNU ZAŠTITU U CRNOJ GORI, NA DNEVNOM NIVOU ZA 2019. GODINU

Od početka 2019. prosječno je 269 migranata/stranaca koji traže međunarodnu zaštitu koristilo smještajne kapacitete na dnevnom nivou.

BROJ SMJEŠTENIH 14. APRILA 2019. U POREĐENJU SA KAPACITETIMA SMJEŠTAJNIH OBJEKATA

BROJ MIGRANATA/TRAŽIOCA AZILA KOJI SU KORISTILI SMJEŠTAJNE KAPACITETE U TOKU 2019.

STATISTIČKI PRIKAZ BROJA STRANACA U PLJEVLJIMA, NA DNEVNOM NIVOU, ZA PERIOD 01.03-12.05.2019. GODINE

BROJ SMJEŠTENIH MIGRANATA U PLJEVLIMA: MART-MAJ 2019.G.

